

KF § 36

Dnr KS 16/94

FINANSIERING OCH ORGANISATION AV KOLLEKTIVTRAFIKEN I VÄRMLAND, REMISSVAR

SAMMANFATTNING

Landstingsfullmäktige har skickat in en ansökan till regeringen om att bilda regionkommun. Avsikten är att regionkommunen träder i kraft den 1 januari 2019. I praktiken innebär det att Landstinget i Värmland och Region Värmland går samman och bildar en ny organisation med ansvar för hälso- och sjukvårdsfrågor, inklusive tandvård, och regionala utvecklingsfrågor. Många frågor ska dock hanteras innan den nya organisationen kan träda i kraft. En av dem är finansiering och organisation av kollektivtrafiken.

Det föreliggande förslaget är att regionkommunen ensam ansvarar för kollektivtrafiken och därmed regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland.

Förslaget innebär att varje kommun och landstinget ska godkänna en överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län. Överenskommelsen ersätter hittillsvarande "Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län". Regionkommunen tar alltså över avtal om färdtjänst och riksfärdtjänst, skolskjuts samt principer för tillköp.

Förslaget är vidare att skatteväxling genomförs med mellankommunal utjämning under 5 år och att utjämningen upphör år 6.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Missiv 2017-04-10

PM Samrådsunderlag framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland

Förslag till samrådssvar

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2017-05-30

Kommunstyrelsens protokoll 2017-06-07, § 86

Regionstyrelsens protokoll 2017-08-24, § 94

Missiv - Remiss Framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland 2017-08-28

Bilaga 1 Remiss

Bilaga 2 Inriktning fortsatt beredning

Bilaga 3 PM Skatteväxling av kollektivtrafiken i Värmlands län
Ledningsstabens tjänsteskrivelse 2017-10-02
Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-10, § 136
Regionstyrelsens protokoll 2017-12-15, § 155
Region Värmlands tjänsteutlåtande
Missiv - Framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland -
Förslag om ansvar för kollektivtrafiken och genomförande av skatteväxling
Överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län
med 2 bilagor; Avtal om övergång av avtal samt Principer för tillköp
PM Skatteväxling av kollektivtrafik på 2016 års utfall
Ledningsstabens tjänsteskrivelse 2018-02-08
Kommunstyrelsens protokoll 2018-03-06, § 54

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Georg Forsberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna att regionkommunen från den 1 januari 2019 blir ensam ansvarig för regional kollektivtrafik och regional kollektivtrafikmyndighet;

att Kils kommun begär tillsammans med landstinget och övriga kommuner i Värmlands län hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för landstinget respektive kommunerna enligt 2 och 3 §§ förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från den 1 januari 2019 höjs med 0,48 procentenheter för regionkommunen och sänks med 0,48 procentenheter för kommunerna;

att godkänna att föreslagen skatteväxling sker på 2016 års utfall;

att godkänna en mellankommunal utjämning under 5 år;

att godkänna ny överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att upphäva hittillsvarande avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att godkänna att regionkommunen blir ensam ägare till Värmlandstrafik AB from 1 januari 2019 och därmed förvärvar aktierna i Värmlandstrafik AB.”

BESLUTET SKICKAS TILL

Region Värmland

Ledningsstaben, ekonomi och styrning

Överenskommelse om ansvar för regional kollektivtrafik i Värmland enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065), samt skatteväxling, ägarförhållande i Värmlandstrafik AB och former för samverkan mellan Regionkommunen i Värmland och länets kommuner i utveckling av den regionala kollektivtrafiken

Parter

Överenskommelsens parter är å ena sidan kommunerna i Värmlands län: Arvika, Eda, Filipstad, Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Säffle, Torsby och Årjäng, nedan benämnda Kommunerna, å andra sidan Landstinget i Värmlands län, nedan benämnd Regionkommunen.

Bakgrund

Enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065) ansvarar landstinget och kommunerna inom ett län gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. Landstinget (Regionkommunen) och kommunerna kan dock komma överens om att landstinget (Regionkommunen) eller kommunerna ska bära ansvaret.

Överenskommelsens omfattning

I denna överenskommelse regleras:

- 1 Definition av den trafik som överenskommelsen omfattar
- 2-4 Ansvar för regional kollektivtrafik i Värmland
- 5 Överlåtelse av befogenhet
- 6 Skatteväxling
- 7 Överlåtelse av aktieinnehav i Värmlandstrafik AB
- 8 Ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik
- 9 Principer för tillköp av kollektivtrafik
- 10 Samverkan mellan Regionkommun och Kommuner
- 11 Utvärdering av överenskommelsen
- 12 Överenskommelsens giltighet
- 13 Förfarande vid tvist

§ 1 Definition av den trafik överenskommelsen omfattar

Denna överenskommelse omfattar regional kollektivtrafik enligt definition i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik Kap 1, § 6: sådan trafik som

- 1) äger rum inom ett län, eller
- 2) om den sträcker sig över flera län, med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov.

§ 2 Ansvar för den regionala kollektivtrafiken och regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland

Regionkommunen ska ansvara för den regionala kollektivtrafiken i Värmland enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik och vara Regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland. Regionkommunen har därmed ansvar för utveckling och finansiering samt för att den planerade trafiken kommer till stånd.

§ 3 Ansvar för färdtjänst och riksferdtjänst

Regionkommunen kan, efter överenskommelse med berörda kommuner, vara huvudman för färdtjänst och riksferdtjänst enligt lagen 1997:736 om färdtjänst respektive lagen 1997:735 om riksferdtjänst. I dag är kollektivtrafikmyndigheten huvudman för dessa uppgifter i samtliga kommuner utom i Karlstad. Kommunen ersätter kollektivtrafikmyndighetens nettokostnad för trafiken. Ansvaret regleras i särskilda avtal med respektive kommun.

Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

§ 4 Skolskjuts

Skolskjuts är en kommunal uppgift enligt skollagen 1985:1100. Regionkommunen kan efter överenskommelse med berörd kommun överta uppgiften att upphandla skolskjuts samt samordna trafiken. Idag har alla kommuner utom Karlstad kommun överlåtit uppgiften till kollektivtrafikmyndigheten. Kommunen ersätter kollektivtrafikmyndighetens nettokostnad för trafiken. Överenskommelsen regleras i särskilda avtal med respektive kommun.

Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

§ 5 Överlåtelse av befogenhet

Överlåtelse av befogenhet att upphandla och teckna avtal om trafiken regleras i förekommande fall i beslut om överlåtelse av befogenhet (delegationsbeslut) och i bolagsordning, ägardirektiv för helägt bolag respektive särskilt avtal för kommun.

§ 6 Skatteväxling

För att kompensera Regionkommunen för övertagandet av kostnadsansvaret för den regionala kollektivtrafiken görs en skatteväxling mellan Kommunerna och Regionkommunen. Skatteväxlingsnivån ska motsvara kostnaden för den överförda verksamheten som omfattar allmän regional kollektivtrafik (linjetrafik tåg och buss, kommunala tillköp av trafik och subventionerade resor samt tätortstrafik).

Parterna är överens om att skatteväxlingens belopp, 48 öre, ska ligga till grund för beslut om skattesats för år 2019 i Regionkommunen och i Kommunerna. Regionkommunens skattesats höjs med samma procentsats som Kommunernas sänks.

§ 7 Överlåtelse av Region Värmlands aktieinnehav i Värmlandstrafik AB

Parterna är överens om att Regionkommunen övertar kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB från och med 1 januari 2019 och löser reverser hos kommunerna.

Samtidigt med denna överenskommelse tecknas separat avtal om överlåtelse av kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB till Regionkommunen och lösande av reverser hos kommunerna.

Vid överlåtelsen av kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB till Regionkommunen kvarstår bolagets fria egna kapital i bolaget reserverat för åtgärder inom den regionala kollektivtrafiken.

Regionkommunen övertar kommunalförbundet Region Värmlands ägarroll i AB Transitio. Hyresförhållandet mellan AB Transitio och bolaget kvarstår oförändrat. Landstingets borgensåtagande för AB Transitio kvarstår.

Regionkommunen förvärvar Region Värmlands aktieinnehav i Värmlandstrafik AB per den 1 januari 2019 och löser kommunernas reverser enligt följande:

Landstinget	19 500 000 kronor
Arvika Kommun	1 877 500 kronor
Eda kommun	597 000 kronor
Filipstads kommun	780 000 kronor
Forshaga kommun	836 000 kronor
Grums kommun	656 000 kronor
Hagfors kommun	919 000 kronor
Hammarö kommun	1 037 000 kronor
Karlstad kommun	5 913 500 kronor
Kils kommun	843 500 kronor
Kristinehamnskommun	1 693 000 kronor
Munkfors kommun	267 500 kronor
Storfors kommun	323 500 kronor
Sunne kommun	973 500 kronor
Säffle kommun	1 159 500 kronor
Torsby kommun	913 000 kronor
Årjängs kommun	710 500 kronor

§ 8 Ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik

Kommunerna har ansvar för att skapa goda planmässiga förutsättningar för kollektivtrafiken och för de infrastrukturinvesteringar som krävs för att trafiken skall kunna utformas och genomföras på ett effektivt sätt.

För mark- och bygglovsfrågor svarar respektive Kommun. Lokaliseringen, som är en grundförutsättning för att utveckla kollektivtrafiken, ska ske i samråd mellan berörd Kommun och Regionkommunen.

De investeringar som krävs i befintliga och nya anläggningar, försörjning med VA och el, liksom underhåll och skötsel, sköts och bekostas av den Kommun, vari anläggningen är belägen om detta inte ankommer på Trafikverket eller om inte annat överenskomms med Regionkommunen.

Regionkommunen eller bolag/kommun enligt delegationsbeslut svarar för hållplatsutrustning, liksom för underhåll av denna. Regionkommunen eller bolag/kommun enligt delegationsbeslut planerar investeringar i samråd med kommunerna och Trafikverket samt söker, erhåller och fördelar statsbidrag. Regionkommunen avgör om behov av depå eller verkstad finns. Beslut om lokalisering sker i samråd med Kommun.

§ 9 Principer för tillköp av kollektivtrafik

Kollektivtrafikmyndigheten ska ge Kommunerna möjlighet att efter särskild överenskommelse köpa till kollektivtrafik inom ramen för allmän trafikplikt. Med tillköp av kollektivtrafik avses i detta sammanhang att en kommun kan finansiera viss regional kollektivtrafik eller subventionerade resor för den egna kommunen och som inte ryms inom kollektivtrafikmyndighetens ekonomiska ramar eller är av sådant slag att den inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål för kollektivtrafikens utveckling.

Tillköp av kollektivtrafiktrafik regleras av särskilda avtal mellan kollektivtrafikmyndigheten och Kommun. Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

Tillköp av kollektivtrafik skall som huvudregel finansieras av berörd kommun om parterna inte träffar annan överenskommelse. Inför avtalsperiodens slut skall trafiken utvärderas för ställningstagande om tillköpet ska överföras till ordinarie utbud eller fortsatt finansieras fullt ut av berörd kommun.

En kommun kan, efter överenskommelse med Regionkommunen, köpa till trafik eller subventionera resekostnaderna för vissa resenärsgupper i kommunen. Kommunen ska ersätta Regionkommunen de ökade kostnader och/eller minskade intäkter tillköpet/subventionen leder till.

§ 10 Samverkan mellan regionkommun och kommuner

Parterna är överens om att en väl utvecklad kollektivtrafik är ett gemensamt intresse för Regionkommunen och Kommunerna. En förutsättning för utveckling av en attraktiv och effektiv kollektivtrafik är en fungerande samverkan mellan regionkommunen och Kommunerna..

Överenskommelse om former för samverkan och samråd rörande kollektivtrafikens utveckling utarbetas inom ramen för bildande av regionkommun. I detta arbete ska särskilt beaktas formerna för samverkan med kommuner som har tätortstrafik. En särskild överenskommelse för tätortstrafik ska därför utarbetas som stärker samordningen mellan kollektivtrafikens utformning och kommuners stads-/samhällsplanering. Överenskommelsen bör i erforderlig omfattning kunna tillgodose kommunernas inflytande och påverkan på utformning och finansiering av trafiken

samt den nära samverkan/samordning som kan erfordras i den dagliga operativa verksamheten med respektive kommuns samhällsplaneringsfunktion.

§ 11 Utvärdering av överenskommelsen

Denna överenskommelse ska utvärderas av parterna gemensamt vad gäller samverkan, tillköp samt ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik senast fem år efter ikraftträdande.

§ 12 Överenskommelsens giltighet

Denna överenskommelse ska träda i kraft den 1 januari 2019 och gälla tillsvidare.

Överenskommelsens giltighet är villkorad av att den godkänns av parternas respektive fullmäktige.

§ 13 Förfarande vid tvist

Tvist med anledning av denna överenskommelse ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna.

Överenskommelsen har upprättats i sjutton likalydande exemplar där varje part har ett exemplar.

Karlstad 2018-
Landstinget i Värmland

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Karlstad 2018-
Karlstad kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Kristinehamn 2018-
Kristinehamns kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Arvika 2018-
Arvika kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Säffle 2018-
Säffles kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Skoghall 2018-
Hammarö kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Sunne 2018-
Sunne kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Hagfors 2018-
Hagfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Filipstad 2018-
Filipstads kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Torsby 2018-
Torsby kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Årjäng 2018-
Årjängs kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Grums 2018-
Grums kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Kil 2018-
Kils kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Forshaga 2018-
Forshaga kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Charlottenberg2018-
Eda kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Storfors 2018-
Storfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Munkfors 2018-
Munkfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

PRINCIPER FÖR TILLKÖP

Regionkommunen i Värmland har från den 1 januari 2019 ansvaret för den regionala kollektivtrafiken i länet och är regional kollektivtrafikmyndighet (nedan kallad Myndigheten). Kollektivtrafikens omfattning fastställs i trafikförsörjningsprogrammet och i beslut om allmän trafikplikt.

Därutöver har kommunerna möjlighet att göra en lokal anpassning i form av tillköp (nedan kallad Kommun).

1 Definition

Tillköp är beställningar som finansieras av annan part än Myndigheten och som innebär lokal anpassning av regional kollektivtrafik. Skolskjuts, färdtjänst och patientresor som särfaktureras ingår inte i begreppet tillköp.

2. Avgränsning för tillköp

Tillköp som inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål för kollektivtrafikens utveckling eller inte ryms inom kollektivtrafikmyndighetens ekonomiska ramar ska tillåtas under förutsättning att tillköpet inte strider mot kommunallagens bestämmelser om kompetens och likställighet.

Myndigheten avgör vilka tillköp som inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål eller inte ryms inom de ekonomiska ramarna.

3 Typer av tillköp

3.1 Trafik

Trafik i form av exempelvis en ny linjesträckning eller ett utökat antal turer kan köpas till av Kommun.

Eventuella särskilda trafiksatsningar på begäran av Kommun skall som huvudregel finansieras av Kommunen om parterna inte träffar annan överenskommelse. Inför avtalsperiodens slut skall trafiken utvärderas för ställningstagande om tillköpet ska överföras till ordinarie utbud eller finansieras fullt ut av berörd kommun.

3.2 Färdbevis

Kommun kan köpa färdbevis till sina invånare under förutsättning att Kommun använder det utbud av färdbevis som tillhandahålls av Myndigheten, baserat på befintligt zonsystem, giltighetstider mm, om inte annat överenskommes.

Tillköp kan göras under förutsättning att;

- tillköpet inte innebär att andra färdbevis än det som tillköpet avser behöver priset förändras.
- tillköpet inte förändrar den beslutade zonstrukturen om motsvarande tillköp skulle beviljas för en eller flera kommuner.
- tillköpet inte påverkar priset mellan färdbevis så att mål inom trafikförsörjningsprogrammet motverkas om motsvarande tillköp skulle beviljas för en eller flera kommuner
- tillköpet inte strider mot kommunallagens likställighetsprincip

3.3 Övrigt

Kommun kan köpa till en snabbare utveckling utifrån fastställda strategier och måldokument i form av exempelvis fordon och drivmedel.

4. Formalisering och finansiering

För tillköp som godkänns ska avtal upprättas som reglerar giltighetstid, uppsägning och kostnad för Kommun samt hur kostnaden regleras över tid. Myndigheten ska tillse att godkända tillköp införs vid första lämpliga tillfälle. Normalt sker införande vid närmast följande skifte för trafikår och prisjustering. För tillköp som inte behöver kopplas till dessa skiften kan Kommun och Myndigheten komma överens om annan lämplig tidpunkt för införande.

Kostnad för tillköp beräknas utifrån bedömd nettokostnad. I förekommande fall ingår bedömning av intäktsförändring som en del av nettokostnaden. Kommun har kostnadsansvar för utredning inför eventuellt tillköp av färdbevis.

Den gällande pris- och sortimentsstrukturen är överordnad tillköpen. Vid beslut om förändrad pris- och sortimentsstruktur ska befintliga tillköp omprövas. Myndigheten ska i god tid föra dialog med Kommun som innehar tillköp för att möjliggöra eventuell anpassning av tillköp till ny struktur.

I samband med den årliga processen för planering och uppföljning av trafikförsörjning ska Myndigheten utvärdera tillköp på ett likvärdigt sätt som för övriga åtgärder inför kommande trafikår. Utvärderingen ska redovisas. Om utvärderingen visar att tillköpet ger motsvarande eller bättre måluppfyllelse än övriga föreslagna åtgärder som ryms inom den av Myndigheten beslutade ekonomiska ramen, överförs tillköpet till ordinarie utbud och kostnadsansvaret övertas av Myndigheten.

Bakgrund

Landstinget i Värmland blir 1 januari 2019 Regional Kollektivtrafikmyndighet, enligt Lagen om Kollektivtrafik (2010:1065) och ska därmed överta ansvar för vissa avtal, från Region Värmland, som intill samma datum är regional kollektivtrafikmyndighet.

Med anledning av detta har upprättats följande förslag till

Avtal om övergång av avtal

§1 Parter

Parter i detta avtal är å den ena sidan Landstinget i Värmland och å den andra sidan Region Värmland.

§2 Omfattning

Genom att Landstinget i Värmland 1 januari 2019 blir ny regional kollektivtrafikmyndighet övergår samma dag följande dessförinnan gällande avtal till Regionkommunen i Värmland;

- Avtal om Patientresor och beställningscentral
- Avtal om Länsfärdtjänst och beställningscentral
- Avtal om separat skoltrafik
- Avtal om tätortstrafik.
- Avtal om tillköp av allmän kollektivtrafik.(lokal linjetrafik)

Värmlandstrafik AB ska fortsatt vara organisatör av trafiken, med samma förutsättningar som i gällande avtal, vilket uppdrag regleras i separat delegationsbeslut och ägardirektiv från den regionala kollektivtrafikmyndigheten till Värmlandstrafik AB.

§3 Tider

Respektive avtals löptider gäller.

Karlstad_____

Karlstad_____

Region Värmland

Landstinget i Värmland

KF § 36

Dnr KS 16/94

FINANSIERING OCH ORGANISATION AV KOLLEKTIVTRAFIKEN I VÄRMLAND, REMISSVAR

SAMMANFATTNING

Landstingsfullmäktige har skickat in en ansökan till regeringen om att bilda regionkommun. Avsikten är att regionkommunen träder i kraft den 1 januari 2019. I praktiken innebär det att Landstinget i Värmland och Region Värmland går samman och bildar en ny organisation med ansvar för hälso- och sjukvårdsfrågor, inklusive tandvård, och regionala utvecklingsfrågor. Många frågor ska dock hanteras innan den nya organisationen kan träda i kraft. En av dem är finansiering och organisation av kollektivtrafiken.

Det föreliggande förslaget är att regionkommunen ensam ansvarar för kollektivtrafiken och därmed regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland.

Förslaget innebär att varje kommun och landstinget ska godkänna en överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län. Överenskommelsen ersätter hittillsvarande "Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län". Regionkommunen tar alltså över avtal om färdtjänst och riksfärdtjänst, skolskjuts samt principer för tillköp.

Förslaget är vidare att skatteväxling genomförs med mellankommunal utjämning under 5 år och att utjämningen upphör år 6.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Missiv 2017-04-10

PM Samrådsunderlag framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland

Förslag till samrådssvar

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2017-05-30

Kommunstyrelsens protokoll 2017-06-07, § 86

Regionstyrelsens protokoll 2017-08-24, § 94

Missiv - Remiss Framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland 2017-08-28

Bilaga 1 Remiss

Bilaga 2 Inriktning fortsatt beredning

Bilaga 3 PM Skatteväxling av kollektivtrafiken i Värmlands län
Ledningsstabens tjänsteskrivelse 2017-10-02
Kommunstyrelsens protokoll 2017-10-10, § 136
Regionstyrelsens protokoll 2017-12-15, § 155
Region Värmlands tjänsteutlåtande
Missiv - Framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland -
Förslag om ansvar för kollektivtrafiken och genomförande av skatteväxling
Överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län
med 2 bilagor; Avtal om övergång av avtal samt Principer för tillköp
PM Skatteväxling av kollektivtrafik på 2016 års utfall
Ledningsstabens tjänsteskrivelse 2018-02-08
Kommunstyrelsens protokoll 2018-03-06, § 54

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Georg Forsberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna att regionkommunen från den 1 januari 2019 blir ensam ansvarig för regional kollektivtrafik och regional kollektivtrafikmyndighet;

att Kils kommun begär tillsammans med landstinget och övriga kommuner i Värmlands län hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för landstinget respektive kommunerna enligt 2 och 3 §§ förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från den 1 januari 2019 höjs med 0,48 procentenheter för regionkommunen och sänks med 0,48 procentenheter för kommunerna;

att godkänna att föreslagen skatteväxling sker på 2016 års utfall;

att godkänna en mellankommunal utjämning under 5 år;

att godkänna ny överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att upphäva hittillsvarande avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att godkänna att regionkommunen blir ensam ägare till Värmlandstrafik AB from 1 januari 2019 och därmed förvärvar aktierna i Värmlandstrafik AB."

BESLUTET SKICKAS TILL

Region Värmland

Ledningsstaben, ekonomi och styrning

Överenskommelse om ansvar för regional kollektivtrafik i Värmland enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065), samt skatteväxling, ägarförhållande i Värmlandstrafik AB och former för samverkan mellan Regionkommunen i Värmland och länets kommuner i utveckling av den regionala kollektivtrafiken

Parter

Överenskommelsens parter är å ena sidan kommunerna i Värmlands län: Arvika, Eda, Filipstad, Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Säffle, Torsby och Årjäng, nedan benämnda Kommunerna, å andra sidan Landstinget i Värmlands län, nedan benämnd Regionkommunen.

Bakgrund

Enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065) ansvarar landstinget och kommunerna inom ett län gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. Landstinget (Regionkommunen) och kommunerna kan dock komma överens om att landstinget (Regionkommunen) eller kommunerna ska bära ansvaret.

Överenskommelsens omfattning

I denna överenskommelse regleras:

- 1 Definition av den trafik som överenskommelsen omfattar
- 2-4 Ansvar för regional kollektivtrafik i Värmland
- 5 Överlåtelse av befogenhet
- 6 Skatteväxling
- 7 Överlåtelse av aktieinnehav i Värmlandstrafik AB
- 8 Ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik
- 9 Principer för tillköp av kollektivtrafik
- 10 Samverkan mellan Regionkommun och Kommuner
- 11 Utvärdering av överenskommelsen
- 12 Överenskommelsens giltighet
- 13 Förfarande vid tvist

§ 1 Definition av den trafik överenskommelsen omfattar

Denna överenskommelse omfattar regional kollektivtrafik enligt definition i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik Kap 1, § 6: sådan trafik som

- 1) äger rum inom ett län, eller
- 2) om den sträcker sig över flera län, med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov.

§ 2 Ansvar för den regionala kollektivtrafiken och regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland

Regionkommunen ska ansvara för den regionala kollektivtrafiken i Värmland enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik och vara Regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland. Regionkommunen har därmed ansvar för utveckling och finansiering samt för att den planerade trafiken kommer till stånd.

§ 3 Ansvar för färdtjänst och riksfärdtjänst

Regionkommunen kan, efter överenskommelse med berörda kommuner, vara huvudman för färdtjänst och riksfärdtjänst enligt lagen 1997:736 om färdtjänst respektive lagen 1997:735 om riksfärdtjänst. I dag är kollektivtrafikmyndigheten huvudman för dessa uppgifter i samtliga kommuner utom i Karlstad. Kommunen ersätter kollektivtrafikmyndighetens nettokostnad för trafiken. Ansvaret regleras i särskilda avtal med respektive kommun.

Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

§ 4 Skolskjuts

Skolskjuts är en kommunal uppgift enligt skollagen 1985:1100. Regionkommunen kan efter överenskommelse med berörd kommun överta uppgiften att upphandla skolskjuts samt samordna trafiken. Idag har alla kommuner utom Karlstad kommun överlåtit uppgiften till kollektivtrafikmyndigheten. Kommunen ersätter kollektivtrafikmyndighetens nettokostnad för trafiken. Överenskommelsen regleras i särskilda avtal med respektive kommun.

Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

§ 5 Överlåtelse av befogenhet

Överlåtelse av befogenhet att upphandla och teckna avtal om trafiken regleras i förekommande fall i beslut om överlåtelse av befogenhet (delegationsbeslut) och i bolagsordning, ägardirektiv för helägt bolag respektive särskilt avtal för kommun.

§ 6 Skatteväxling

För att kompensera Regionkommunen för övertagandet av kostnadsansvaret för den regionala kollektivtrafiken görs en skatteväxling mellan Kommunerna och Regionkommunen. Skatteväxlingsnivån ska motsvara kostnaden för den överförda verksamheten som omfattar allmän regional kollektivtrafik (linjetrafik tåg och buss, kommunala tillköp av trafik och subventionerade resor samt tätortstrafik).

Parterna är överens om att skatteväxlingens belopp, 48 öre, ska ligga till grund för beslut om skattesats för år 2019 i Regionkommunen och i Kommunerna. Regionkommunens skattesats höjs med samma procentsats som Kommunernas sänks.

§ 7 Överlåtelse av Region Värmlands aktieinnehav i Värmlandstrafik AB

Parterna är överens om att Regionkommunen övertar kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB från och med 1 januari 2019 och löser reverser hos kommunerna.

Samtidigt med denna överenskommelse tecknas separat avtal om överlåtelse av kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB till Regionkommunen och lösande av reverser hos kommunerna.

Vid överlåtelsen av kommunalförbund Region Värmlands aktier i Värmlandstrafik AB till Regionkommunen kvarstår bolagets fria egna kapital i bolaget reserverat för åtgärder inom den regionala kollektivtrafiken.

Regionkommunen övertar kommunalförbundet Region Värmlands ägarroll i AB Transitio. Hyresförhållandet mellan AB Transitio och bolaget kvarstår oförändrat. Landstingets borgensåtagande för AB Transitio kvarstår.

Regionkommunen förvärvar Region Värmlands aktieinnehav i Värmlandstrafik AB per den 1 januari 2019 och löser kommunernas reverser enligt följande:

Landstinget	19 500 000 kronor
Arvika Kommun	1 877 500 kronor
Eda kommun	597 000 kronor
Filipstads kommun	780 000 kronor
Forshaga kommun	836 000 kronor
Grums kommun	656 000 kronor
Hagfors kommun	919 000 kronor
Hammarö kommun	1 037 000 kronor
Karlstad kommun	5 913 500 kronor
Kils kommun	843 500 kronor
Kristinehamnskommun	1 693 000 kronor
Munkfors kommun	267 500 kronor
Storfors kommun	323 500 kronor
Sunne kommun	973 500 kronor
Säffle kommun	1 159 500 kronor
Torsby kommun	913 000 kronor
Årjängs kommun	710 500 kronor

§ 8 Ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik

Kommunerna har ansvar för att skapa goda planmässiga förutsättningar för kollektivtrafiken och för de infrastrukturinvesteringar som krävs för att trafiken skall kunna utformas och genomföras på ett effektivt sätt.

För mark- och bygglovsfrågor svarar respektive Kommun. Lokaliseringen, som är en grundförutsättning för att utveckla kollektivtrafiken, ska ske i samråd mellan berörd Kommun och Regionkommunen.

De investeringar som krävs i befintliga och nya anläggningar, försörjning med VA och el, liksom underhåll och skötsel, sköts och bekostas av den Kommun, vari anläggningen är belägen om detta inte ankommer på Trafikverket eller om inte annat överenskomms med Regionkommunen.

Regionkommunen eller bolag/kommun enligt delegationsbeslut svarar för hållplatsutrustning, liksom för underhåll av denna. Regionkommunen eller bolag/kommun enligt delegationsbeslut planerar investeringar i samråd med kommunerna och Trafikverket samt söker, erhåller och fördelar statsbidrag. Regionkommunen avgör om behov av depå eller verkstad finns. Beslut om lokalisering sker i samråd med Kommun.

§ 9 Principer för tillköp av kollektivtrafik

Kollektivtrafikmyndigheten ska ge Kommunerna möjlighet att efter särskild överenskommelse köpa till kollektivtrafik inom ramen för allmän trafikplikt. Med tillköp av kollektivtrafik avses i detta sammanhang att en kommun kan finansiera viss regional kollektivtrafik eller subventionerade resor för den egna kommunen och som inte ryms inom kollektivtrafikmyndighetens ekonomiska ramar eller är av sådant slag att den inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål för kollektivtrafikens utveckling.

Tillköp av kollektivtrafiktrafik regleras av särskilda avtal mellan kollektivtrafikmyndigheten och Kommun. Regionkommunen övertar dessa avtal genom ett avtal om övergång av avtal (bilaga). Detta innebär att Regionkommunen övertar ansvaret för dessa avtal från kommunalförbundet Region Värmland.

Tillköp av kollektivtrafik skall som huvudregel finansieras av berörd kommun om parterna inte träffar annan överenskommelse. Inför avtalsperiodens slut skall trafiken utvärderas för ställningstagande om tillköpet ska överföras till ordinarie utbud eller fortsatt finansieras fullt ut av berörd kommun.

En kommun kan, efter överenskommelse med Regionkommunen, köpa till trafik eller subventionera resekostnaderna för vissa resenärsgupper i kommunen. Kommunen ska ersätta Regionkommunen de ökade kostnader och/eller minskade intäkter tillköpet/subventionen leder till.

§ 10 Samverkan mellan regionkommun och kommuner

Parterna är överens om att en väl utvecklad kollektivtrafik är ett gemensamt intresse för Regionkommunen och Kommunerna. En förutsättning för utvecklig av en attraktiv och effektiv kollektivtrafik är en fungerande samverkan mellan regionkommunen och Kommunerna..

Överenskommelse om former för samverkan och samråd rörande kollektivtrafikens utveckling utarbetas inom ramen för bildande av regionkommun. I detta arbete ska särskilt beaktas formerna för samverkan med kommuner som har tätortstrafik. En särskild överenskommelse för tätortstrafik ska därför utarbetas som stärker samordningen mellan kollektivtrafikens utformning och kommuners stads-/sambhällsplanering. Överenskommelsen bör i erforderlig omfattning kunna tillgodose kommunernas inflytande och påverkan på utformning och finansiering av trafiken

samt den nära samverkan/samordning som kan erfordras i den dagliga operativa verksamheten med respektive kommuns samhällsplaneringsfunktion.

§ 11 Utvärdering av överenskommelsen

Denna överenskommelse ska utvärderas av parterna gemensamt vad gäller samverkan, tillköp samt ansvar för viss infrastruktur för kollektivtrafik senast fem år efter ikraftträdande.

§ 12 Överenskommelsens giltighet

Denna överenskommelse ska träda i kraft den 1 januari 2019 och gälla tillsvidare.

Överenskommelsens giltighet är villkorad av att den godkänns av parternas respektive fullmäktige.

§ 13 Förfarande vid tvist

Tvist med anledning av denna överenskommelse ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna.

Överenskommelsen har upprättats i sjutton likalydande exemplar där varje part har ett exemplar.

Karlstad 2018-
Landstinget i Värmland

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Karlstad 2018-
Karlstad kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Kristinehamn 2018-
Kristinehamns kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Arvika 2018-
Arvika kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Säffle 2018-
Säffles kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Skoghall 2018-
Hammarö kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Sunne 2018-
Sunne kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Hagfors 2018-
Hagfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Filipstad 2018-
Filipstads kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Torsby 2018-
Torsby kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Årjäng 2018-
Årjängs kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Grums 2018-
Grums kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Kil 2018-
Kils kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Forshaga 2018-
Forshaga kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Charlottenberg2018-
Eda kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Storfors 2018-
Storfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

Munkfors 2018-
Munkfors kommun

(underskrifter)
(namnförtydligande)

PRINCIPER FÖR TILLKÖP

Regionkommunen i Värmland har från den 1 januari 2019 ansvaret för den regionala kollektivtrafiken i länet och är regional kollektivtrafikmyndighet (nedan kallad Myndigheten). Kollektivtrafikens omfattning fastställs i trafikförsörjningsprogrammet och i beslut om allmän trafikplikt.

Därutöver har kommunerna möjlighet att göra en lokal anpassning i form av tillköp (nedan kallad Kommun).

1 Definition

Tillköp är beställningar som finansieras av annan part än Myndigheten och som innebär lokal anpassning av regional kollektivtrafik. Skolskjuts, färdtjänst och patientresor som särfaktureras ingår inte i begreppet tillköp.

2. Avgränsning för tillköp

Tillköp som inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål för kollektivtrafikens utveckling eller inte ryms inom kollektivtrafikmyndighetens ekonomiska ramar ska tillåtas under förutsättning att tillköpet inte strider mot kommunallagens bestämmelser om kompetens och likställighet.

Myndigheten avgör vilka tillköp som inte överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål eller inte ryms inom de ekonomiska ramarna.

3 Typer av tillköp

3.1 Trafik

Trafik i form av exempelvis en ny linjestreckning eller ett utökat antal turer kan köpas till av Kommun.

Eventuella särskilda trafiksatsningar på begäran av Kommun skall som huvudregel finansieras av Kommunen om parterna inte träffar annan överenskommelse. Inför avtalsperiodens slut skall trafiken utvärderas för ställningstagande om tillköpet ska överföras till ordinarie utbud eller finansieras fullt ut av berörd kommun.

3.2 Färdbevis

Kommun kan köpa färdbevis till sina invånare under förutsättning att Kommun använder det utbud av färdbevis som tillhandahålls av Myndigheten, baserat på befintligt zonsystem, giltighetstider mm, om inte annat överenskommes.

Tillköp kan göras under förutsättning att;

- tillköpet inte innebär att andra färdbevis än det som tillköpet avser behöver prisförändras.
- tillköpet inte förändrar den beslutade zonstrukturen om motsvarande tillköp skulle beviljas för en eller flera kommuner.
- tillköpet inte påverkar prisförhållandet mellan färdbevis så att mål inom trafikförsörjningsprogrammet motverkas om motsvarande tillköp skulle beviljas för en eller flera kommuner
- tillköpet inte strider mot kommunallagens likställighetsprincip

3.3 Övrigt

Kommun kan köpa till en snabbare utveckling utifrån fastställda strategier och måldokument i form av exempelvis fordon och drivmedel.

4. Formalisering och finansiering

För tillköp som godkänns ska avtal upprättas som reglerar giltighetstid, uppsägning och kostnad för Kommun samt hur kostnaden regleras över tid. Myndigheten ska tillse att godkända tillköp införs vid första lämpliga tillfälle. Normalt sker införande vid närmast följande skifte för trafikår och prisjustering. För tillköp som inte behöver kopplas till dessa skiften kan Kommun och Myndigheten komma överens om annan lämplig tidpunkt för införande.

Kostnad för tillköp beräknas utifrån bedömd nettokostnad. I förekommande fall ingår bedömning av intäktsförändring som en del av nettokostnaden. Kommun har kostnadsansvar för utredning inför eventuellt tillköp av färdbevis.

Den gällande pris- och sortimentsstrukturen är överordnad tillköpen. Vid beslut om förändrad pris- och sortimentsstruktur ska befintliga tillköp omprövas. Myndigheten ska i god tid föra dialog med Kommun som innehar tillköp för att möjliggöra eventuell anpassning av tillköp till ny struktur.

I samband med den årliga processen för planering och uppföljning av trafikförsörjning ska Myndigheten utvärdera tillköp på ett likvärdigt sätt som för övriga åtgärder inför kommande trafikår. Utvärderingen ska redovisas. Om utvärderingen visar att tillköpet ger motsvarande eller bättre måluppfyllelse än övriga föreslagna åtgärder som ryms inom den av Myndigheten beslutade ekonomiska ramen, överförs tillköpet till ordinarie utbud och kostnadsansvaret övertas av Myndigheten.

Bakgrund

Landstinget i Värmland blir 1 januari 2019 Regional Kollektivtrafikmyndighet, enligt Lagen om Kollektivtrafik (2010:1065) och ska därmed överta ansvar för vissa avtal, från Region Värmland, som intill samma datum är regional kollektivtrafikmyndighet.

Med anledning av detta har upprättats följande förslag till

Avtal om övergång av avtal

§1 Parter

Parter i detta avtal är å den ena sidan Landstinget i Värmland och å den andra sidan Region Värmland.

§2 Omfattning

Genom att Landstinget i Värmland 1 januari 2019 blir ny regional kollektivtrafikmyndighet övergår samma dag följande dessförinnan gällande avtal till Regionkommunen i Värmland;

- Avtal om Patientresor och beställningscentral
- Avtal om Länsfärdtjänst och beställningscentral
- Avtal om separat skoltrafik
- Avtal om tätortstrafik.
- Avtal om tillköp av allmän kollektivtrafik.(lokal linjetrafik)

Värmlandstrafik AB ska fortsatt vara organisatör av trafiken, med samma förutsättningar som i gällande avtal, vilket uppdrag regleras i separat delegationsbeslut och ägardirektiv från den regionala kollektivtrafikmyndigheten till Värmlandstrafik AB.

§3 Tider

Respektive avtals löptider gäller.

Karlstad _____

Karlstad _____

Region Värmland

Landstinget i Värmland